

DIŞ EKONOMİK HABERLER

- ✓ Avrupa Uluslararası İlişkiler Konusunda Giderek ABD'ye Yaklaşıyor
- ✓ ABD-Avrupa İlişkilerinin Yeni Gündem Maddesi: İran
- ✓ ABD'nin 2006 Bütçesi Açığı Kısmayı Hedefliyor
- ✓ Bush'un Gündeminde Sosyal Güvenlik ve Savunma Ağırıkta
- ✓ ABD'de Sosyal Güvenlik Reformu Tartışmalara Neden Oluyor
- ✓ Greenspan Açık Konusunda İyimser.
- ✓ ABD'nin Dış Ticaret Açığı Aralık Ayında Geriledi
- ✓ G7 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplandı
- ✓ AB Komisyonu Başkanı Barosso İstihdam, Büyüme ve Yatırım Konularına Ağırılık Verecek
- ✓ Brüksel Hizmetler Sektörü Reformuna Destek Arıyor
- ✓ Barosso Yanlış Yolda mı?
- ✓ İsveç Vergileri Yükseltmeyi Planlıyor
- ✓ Londra Borsasının Satışı Planı Endişe Yaratıyor
- ✓ Arjantin'den Borçlarını Yeniden Yapılandırma Planı
- ✓ Citigroup Davası Giderek Yayılıyor
 - Avrupa Merkez Bankası Citigroup Davasının Ayrıntılı İncelenmesini Talep Ediyor
 - Citigroup Faturayı Tahvil İşlemi Yapan Elemanlarına Kesti.
 - Citigroup Davası Avrupa Birliği Tahvil Piyasaları Düzenlemelerinde Değişikliğe Gidilmesine Yol Açacak

Avrupa Uluslararası İlişkiler Konusunda Giderek ABD'ye Yaklaşıyor

Başkan Bush'un bu ayki Avrupa ziyareti öncesinde, Avrupa'nın uluslararası ilişkilere yaklaşımı giderek Washington ile uyumlu hale geliyor. Bu durum, uluslararası ilişkilerde ABD'nin belirleyiciliğini daha da peçinliyor.

Son dönemde İsrail-Filistin gerginliğinden İran, Lübnan, Türkiye, Ukrayna'ya birçok konuda Avrupa ve Amerika'nın yaklaşımlarının benzerliği dikkat çekiyor. İran'ın nükleer programı yıllardır ABD'yi rahatsız ederken Avrupa son döneme kadar bu konuda kayıtsız görünüyordu. Ancak artık Avrupa da bu programın ilerlemesini engellemek istiyor. Aynı şekilde Bush İsrail-Filistin gerginliğinin giderilmesinin önündeki en büyük engel olarak Arafat'ın terörist yaklaşımını gösterirken bugüne kadar Arafat'ı karşısına almak istemeyen Avrupa da artık Washington ile aynı perspektifi paylaşıyor.

Avrupa'nın Amerikan bakış açısını benimsediği konular bunlarla sınırlı değil. Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliği konusunda da Avrupa'da Türkiye'nin Orta Doğu'daki sıkıntıyı hafifleteceği yönündeki Amerikan bakış açısı giderek daha fazla taraftar buluyor. Suriye'nin Lübnan'daki askeri birliklerini geri çekmesi konusundaki çabalarında bugüne kadar yalnız kalan Amerika, artık bu konuda Fransa'nın desteğine sahip.

Şimdi Amerika ve Avrupa arasındaki bu uyumun ne anlama gelebileceği sorusu zihinleri işgal ediyor. Genel kanı 11 Eylül 2001'den sonra gerek Avrupa'nın gerekse Amerika'nın uluslararası güvenliğin gerçeklerini daha net olarak algılamaya başladığı yönünde. Avrupa Birliği'nin 2003 yılında açıkladığı güvenlik stratejisi birçok açıdan Beyaz Saray'ın 2002 ulusal güvenlik stratejisiyle benzerlikler içeriyor.

Tüm bu uyumlu tabloya rağmen Atlantik'in iki yanını rahatsız eden anlaşmazlık konuları da yok değil. Uluslararası Ceza Mahkemesi, Kyoto İklim Değişikliği Protokolü, Küba ve Çin'e silah satışı gibi konular Amerika ile Avrupa'nın hala üzerinde anlaşma sağlayamadığı hususlar.

Ortak yaklaşım sergilenen konularda bile karşılaşılabilecek güçlükler her iki tarafın nasıl bir tepki vereceği net değil. İngiltere Dışişleri Bakanı John Snow, İran konusunda yaklaşımlarının iletişimden yana olduğunu kaydediyor. Ancak karşılıklı görüşmelerin İran'ı nükleer silah geliştirmekten vazgeçirmeye yeterli olmaması durumunda nasıl bir yol izleneceği bilinmiyor. Orta Doğu'da terörle mücadele konusunda Filistinlilere yapılacak baskılar istenen sonucu vermezse AB Dış Politika Komiseri Javier Solana'nın yaklaşımını değiştirip değiştirmeyeceği bilinmemekle birlikte Bush'un farklı bir yaklaşım sergileyeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

(Danielle Pletka, Financial Times, 4 Şubat)

ABD-Avrupa İlişkilerinin Yeni Gündem Maddesi: İran

Avrupalılar ABD'nin Irak'ta olduğu gibi askeri güce başvuracağından korkarken, ABD hem Avrupa'nın diplomasi yoluyla İran'ı ikna çabalarını övüyor hem de bu yöntemin sonuç vermesinden umutsuz olduğu mesajını veriyor.

ABD'nin yeni Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice, ilk resmi gezisinde Orta Doğu barış süreci ve yeni kurulacak Irak hükümeti konuları dahil birçok konuda Avrupa'nın desteğini

elde etmeyi planlıyor. Avrupalı liderler için ise Bush'un ikinci dönemine ilişkin görüşlerini belirleyecek olan konu yeni Dışişleri Bakanının İran konusundaki yaklaşımı olacak.

İngiltere, Fransa ve Almanya aylardır İran'ı Avrupa ticaret ve güvenlik girişimlerine dahil olması karşılığında nükleer silah geliştirmekten vazgeçirmeye çalışıyorlar. Bu çerçevede Avrupalı liderler ABD'den çabalarına destek vermesini talep ediyorlar. Bugüne kadar Bush yönetimi bu desteği vermekten kaçınılmaktaydı.

Birçok Avrupalı, ABD'nin İran meselesine yaklaşımının diplomatik değil askeri olacağı endişesini taşıyor. Daha önce Irak savaşı konusunda ABD, Almanya ve Fransa ile ters düşmüştü. Şimdi ABD'nin İran konusunda sergileyeceği tavır Avrupalı diplomatlar tarafından merakla bekleniyor. ABD'nin bu konuda Avrupa'nın yanında yer alması, hem Birliğin İran'a karşı elini güçlendirecek hem de uluslararası güvenlik konusundaki çabalarına bir katkı sağlayacaktır.

ABD Başkanı George W.Bush, geçen hafta yaptığı ulusa sesleniş konuşmasında bir yandan Avrupa'nın İran konusundaki çabalarını takdirle karşıladığını kaydederken bir yandan da İran yönetimine yönelik tehditkar sözleri ile Avrupalıların ABD'nin yeni hedefinin İran olacağı yönündeki endişelerini güçlendirdi.

Avrupalılar, ABD'nin Orta Doğu barış sürecinde kilit görev üstlenmesini istiyorlar. Almanya, Kosova'nın geleceğinin uluslararası platformda tekrar görüşülmeye başlamasını umarken Polonya Ukrayna ve Rusya'ya ilişkin olarak ABD'nin yaklaşımını merakla bekliyor. Türkiye ise bağımsızlık talebinde bulunması beklenen Iraklı Kürt nüfusa ilişkin endişeler taşıyor.

(Neil King, Wall Street Journal, 4 Şubat)

ABD'nin 2006 Bütçesi Açığı Kısmayı Hedefliyor

ABD Başkanı Bush, 7 Şubat'ta Parlamenta sunduğu bütçe ile harcamaları kısarak 2009 yılına kadar bütçe açığını yarı yarıya azaltma hedefine yaklaşmayı amaçlıyor.

2006 bütçesinde iç güvenlik ve savunma harcamalarındaki artışa rağmen zorunlu harcamalardaki artış yüzde 2.1 ile sınırlandırılıyor. Bu oranın, enflasyon tahmininin altında olduğuna dikkat çekiliyor. Güvenlikle ilgisi olmayan ihtiyari harcamalar yaklaşık yüzde 1 düşürüldü ki bu kesinti Reagan döneminden sonra ilk kez görülüyor.

2006 bütçesi güvenlikle ilgili olmayan ihtiyari harcamalarda 20 milyar dolarlık bir tasarrufu öngörüyor. Önümüzdeki 10 yıl içinde de zorunlu harcamalarda 137 milyar dolar tasarruf planlanıyor.

Harcamalarda planlanan kısıtlamalarla 2005 yılında GSYİH'nin yüzde 3.5'i olan bütçe açığının 2006 yılında GSYİH'nin yüzde 3'üne, 2009 yılında ise 40 yıllık ortalama olan yüzde 2.3'ün oldukça altında, yüzde 1.5'e gerileyeceği tahmin ediliyor.

İç güvenlik ve savunma öncelikleri çerçevesinde savunma harcamaları 2005 bütçesine göre yüzde 4.8 oranında artıyor. Böylece savunma harcamalarında 2001 yılından beri kaydedilen artış oranı yüzde 41'i buluyor.

Başkan Bush'un Şubat 2002'de kurduğu ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri biraraya getirerek global ölçüde fakirliğe son vermeyi amaçlayan Millennium Challenge Account (MCA) fonuna 3 milyar dolar ayrılırken Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da politik ve ekonomik reformu desteklemek üzere oluşturulan Orta Doğu Ortaklık Girişimine de 120 milyon dolar ayrılması öngörülmüyor.

(www.whitehouse.gov)

Bush'un Gündeminde Sosyal Güvenlik ve Savunma Ağırılıkta

ABD Başkanı Bush, 2 Şubat'ta yaptığı Ulusa Sesleniş Konuşmasında sosyal güvenlik reformu, adli sistem reformu, terörizm ve Irak konularına ağırlık verdi.

Konuşmasının başlangıcında Amerikan ekonomisini sanayileşmiş ülkeler içinde en hızlı büyüyen ekonomi olarak tanımlayan Bush, geçtiğimiz dört yıl içinde kaydedilen ilerlemelerin altını çizerek sadece 2004 yılında 2.3 milyon yeni istihdam yaratıldığını ileri sürdü. Bush, görevlerinin ABD ekonomisini daha esnek, daha yenilikçi ve daha rekabetçi kılarak Amerika'nın ekonomik liderliğini devam ettirmek olduğunu belirtti.

Harcama disiplininin sağlanmasının Amerika'nın refahı açısından gerekliliğinden bahseden Bush, sunacağı yeni bütçe tasarısı ile ihtiyari harcamaları enflasyon seviyesinin altına çekme, vergi indirimlerini kalıcı hale getirme ve 2009 yılına kadar bütçe açığını azaltma çabalarını sürdüreceğini bildirdi. Bush, harcama disiplinine özel önem veren bütçenin prensibinin vatandaştan alınan vergilerin en uygun şekilde harcanması olduğunu kaydetti.

Ekonominin daha güçlü ve dinamik hale gelmesi için eğitimin, daha rekabetçi olması için de girişimciliğin büyük önem taşıdığını ileri süren Bush, küçük ölçekli işletmelerin gereksiz düzenlemelerden kurtarılmasının önemini vurguladı.

Ekonominin büyüme eğiliminin devamı için de çevreye duyarlı enerjinin gerekliliği üzerinde duran Bush, enerjide dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik Temiz Semalar yasal düzenlemesinin bir an önce kanunlaştırılmasını talep etti. Dört yıldır üzerinde çalışılan düzenleme, alternatif enerji kaynakları ve nükleer enerji kullanımını teşvik etmeyi amaçlıyor.

Bush'un üzerinde önemle durduğu bir diğer konu da Sosyal Güvenlik Reformu oldu. Şu anki sosyal güvenlik sisteminin yıllar öncesinin şartlarına göre oluşturulmuş olması nedeniyle bugünün ihtiyaçlarına cevap veremediğini kaydeden Bush, sistemin bir an önce günün gereklerine uygun olarak reforma tabi tutulmasını hedeflediğini belirtti.

Sosyal güvenlik reformunu seçim kampanyasının da önemli bir gündem maddesi olarak belirleyen Bush, sistemin yenilenmesi için partiler üstü bir yaklaşım sergileyeceği mesajını verdi. Bu çerçevede sistemin güçlendirilmesine yönelik her türlü öneriyi dikkate alacağını kaydetti. Bush, hükümet tarafından yürütülen emeklilik sisteminin kısmen özel sektöre devredilerek kişilerin daha fazla getiri elde etmesini sağlamayı amaçlıyor.

Bush, konuşmasında sıklıkla güvenlik konusuna değinirken ülke içi güvenliğin sağlanması için özellikle 11 Eylül 2001 tarihinden itibaren alınan önlemlerden bahsetti.

Suriye ve İran'ı terörizmi desteklemekle suçlayan Bush, ülke dışında da özellikle Orta Doğu'da demokrasinin yerleşmesi amacı çerçevesinde ABD'nin önemini vurguladı.

(www.whitehouse.gov)

ABD’de Sosyal Güvenlik Reformu Tartışmalara Neden Oluyor

Sosyal Güvenlik Reformuna ilişkin olarak Senatoda yaşanan tartışmalar, Bush’un reform planlarını uygulama konusunda karşılaşacağı sıkıntıların işareti olarak algılanıyor.

Cumhuriyetçi kanat, sosyal güvenlik sistemi konusunda Bush’un da öne sürdüğü gibi partiler ötesi bir yaklaşım belirlenmesinin gerekliliğini vurgularken Demokrat Parti Başkan adayı ve Senato Mali Komite üyesi John Kerry, Bush planı ile kısıtlanan sosyal faydaların Amerikan halkına anlatılması gerektiğini ifade etti.

Sosyal güvenlik reformuna ilişkin olarak Cumhuriyetçi ve Demokrat kanat arasındaki anlaşmazlıklar konusunda Senato Mali Komitesi kritik öneme sahip.

Bush’un sosyal güvenlik reformu çerçevesinde sisteme özel sektörü dahil etme planı Cumhuriyetçiler içinde bile endişe ile karşılanıyor. Planın üzerinde iyice çalışılmadan uygulamaya konulmasının sakıncalı olacağı ileri sürülüyor.

Bush, yeni sosyal güvenlik reformunu tanıtmak amacıyla eyaletlere düzenleyeceği seyahatle kamuoyunu bu reformun gerekliliğine ikna etmeye çalışacak. Reform düzenlenmesinin senatodan geçebilmesi için Demokratların da desteğine ihtiyaç var. Ancak Demokratlar, hiçbir şekilde reforma destek vermeyeceklerini kaydediyorlar.

(Financial Times, 3 Şubat)

Greenspan Açık Konusunda İyimser

ABD Merkez Bankası Başkanı Alan Greenspan piyasa güçleri ve sıkı bütçesel disiplinin küresel ekonomik dengesizlikleri azaltacağını vurguladı. Dolar Greenspan’ın konuşmasının ardından değer kazandı

Greenspan’ın G7 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısı öncesinde yaptığı konuşma ABD’nin ticaret açığı ile ilgili endişeleri yatıştırdı. Londra’da konuşan Greenspan, piyasa güçleri ve sıkı bütçesel disiplinin birlikte küresel ekonomik dengesizlikleri azaltacağını vurguladı. Diğer G7 ülkesi yetkilileri de ABD’nin bütçe ve cari işlemler açıklarını azaltması için daha çabuk harekete geçmesi gerektiği yönündeki çağrılarını tekrarladılar.

Greenspan, doların düşük olması nedeniyle Avrupalı şirketlerin piyasa paylarını korumaktan daha çok kar marjlarını korumayı seçebileceklerini, aynı şekilde Amerikalı ihracatçıların da düşük değerli doların sağladığı rekabet avantajından yararlanarak dışarıda piyasa paylarını artırmalarıyla ticaret açığının kapanmaya başlayacağını belirterek piyasa güçlerinin istikrarı sağlayacağını ve uzun dönemde cari işlemler açığının azalacağını söyledi.

ABD yönetiminin önümüzdeki dönemde bütçe açığını kapatma çabasına gireceğini ifade eden Greenspan, bütçe açığını azaltma gayretlerinin sonuçta küresel dengesizlikleri düzelteceğini ileri sürdü.

ABD istihdam verilerinin beklentilerden düşük çıkması nedeniyle günün erken saatlerinde değer kaybeden dolar Greenspan'ın konuşmasının ardından değer kazandı ve euro 1.2872 dolara geriledi.

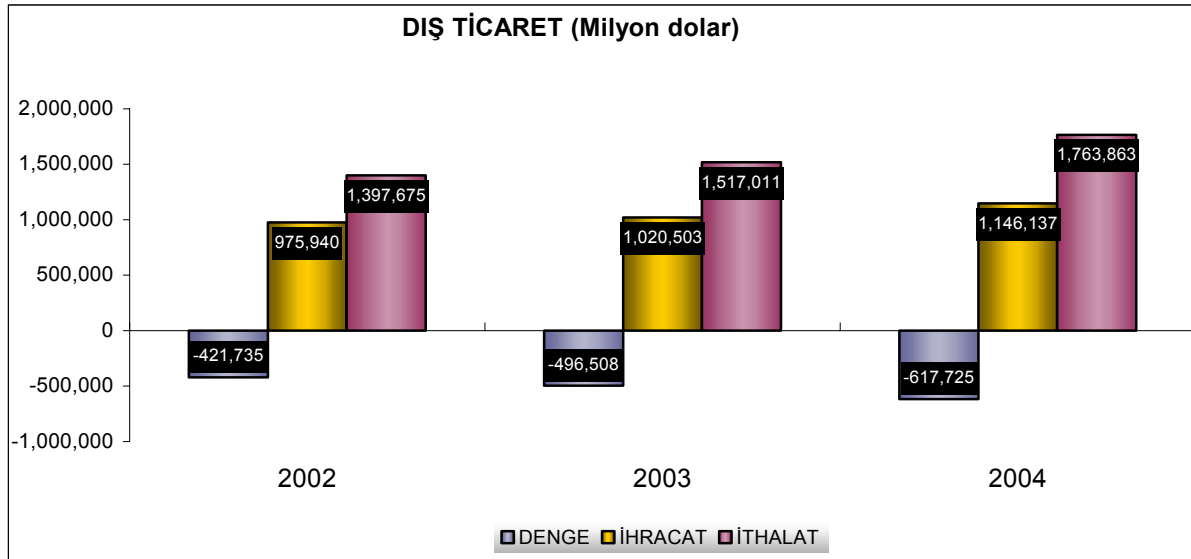
(*Financial Times*, 6 Şubat)

ABD'nin Dış Ticaret Açığı Aralık Ayında Geriledi

ABD'de Aralık ayında dış ticaret açığı Kasım ayına göre 2.9 milyar dolar azalarak 56.4 milyar dolar ile beklentilerin altında kaldı.

ABD Ticaret bakanlığının açıklamalarına göre Aralık ayında toplam mal ve hizmet ihracatı Kasım ayına göre mal ihracatındaki artış nedeniyle 3.1 milyar dolar artarak 100.2 milyar dolara ulaştı. Mal ve hizmet ithalatı ise 146 milyon dolar artışla 156.6 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı bir önceki aya göre yüzde 4.9 azalarak 56.4 milyar dolara geriledi.

2004 yılının bütününde mal ve hizmet ihracatının 1146.1 milyar dolar, ithalatının 1763.9 milyar dolar olması sonucunda 617.7 milyar dolara yükselen dış ticaret açığı 2003 yılında 496.5 milyar dolar olan açığa göre 121.2 milyar dolar veya yüzde 24.4 arttı.



G7 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplandı

Sanayileşmiş yedi ülkenin oluşturduğu G7 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısı 4-5 Şubat tarihlerinde Londra'da yapıldı. Toplantı sonucunda yayımlanan bildiriye bakanlar, küresel ekonominin fırsatlarını yakalama ve sorunlarını çözme sorumluluğunun bilincinde olduklarını vurgulayarak, kapsamlı bir işbirliği ihtiyacının gerekliliğini kabul ettiklerini ve bu kapsamda belli başlı ekonomilerle resmi olmayan toplantılar yaptıklarını, Çin Hükümeti yetkilileri ile de verimli görüşmelerin devam ettiğini açıkladılar.

Ekim ayındaki son toplantıdan beri küresel ekonominin daha yavaş büyüdüğünü, ancak 2005 yılında büyümenin canlı olacağını tahmin ettiklerini ifade eden bakanlar, küresel dengesizliklerin devam etmesine rağmen risklerin dengelendiğini, enflasyonist baskıların azaldığını belirttiler. Uzun dönemde sürdürülebilir büyümeyi desteklemek için her ülkenin

üzerine düşen görevi yapması gerektiğini vurgulayan bakanlar, ABD'nin mali konsolidasyon Avrupa ve Japonya'nın da ilave yapısal reform taahhütlerinin en önemli öncelikleri olduğunu vurguladılar. Bakanlar Doha Kalkınma Turu'nu sonuçlandırmak amacıyla, DTÖ Hong Kong Bakanlar toplantısının sonuçlarının küresel ekonomi açısından önemli olduğuna karar verdiler ve gelişmekte olan ülkelerin ticaret fırsatlarından yararlanmalarına imkan verecek kapasite ve altyapının oluşturulmasını desteklemeyi taahhüt ederek Uluslararası Finans Kuruluşlarının da bu konuda destek vermesini istediler.

Orta dönemdeki enerji konularını ve mevcut petrol fiyatlarının risklerini tartışan bakanlar piyasa şeffaflığının ve veri birliğinin piyasaların düzgün işlemesi için önemli olduğunu vurgulayarak petrol piyasalarına ait veri sağlama konusundaki ilerlemeleri memnuniyetle karşıladıklarını ve petrol rezervlerine ait verilerin de dahil olduğu ilave gelişmeleri desteklediklerini belirttiler.

Bakanlar döviz kurlarının ekonomik temelleri yansıtması gerektiğini tekrarlayarak döviz kurlarındaki aşırı kırılganlığın ve dalgalanmaların ekonomik büyümeye zarar vereceğini, bu sebeple döviz piyasalarını yakından izlemeye devam edeceklerini belirtilerek önemli ülkeler veya ekonomik alanlar için daha esnek döviz kurunun istenildiğini vurguladılar.

Verimli işgücü piyasaları ile esnek ekonomilerin sürdürülebilir ekonomik başarı için önemli olduğunu ifade eden bakanlar bütünleşmenin arttığı bir küresel ekonomide işgücü piyasasına daha fazla kişinin girmesinin yaşam standardını yükselteceğini ve kamu finansmanının sürdürülebilirliğinde önemli rol oynayacağını ifade ettiler. Bu konuda deneyimlerini gözden geçirdiklerini belirten bakanlar ilave reform sözü verdiler.

AB Komisyonu Başkanı Barosso İstihdam, Büyüme ve Yatırım Konularına Ağırlık Verecek

Ekonomiyi beş yıllık görev süresinin en önemli gündem maddesi olarak belirleyen Barosso'nun hizmetlerde serbest dolaşım, rekabet politikası, bölgesel yardımlar gibi konularda büyük üye devletlerin muhalefetiyle karşılaşacağı anlaşılıyor.

Barosso'nun yeni planının en çok göze çarpan özelliği iş ortamını iyileştirmeye yönelik bir plan olması. Bu çerçevede büyüme ve istihdama ağırlık veren Barosso'dan önceki Komisyon Başkanları bu konuyu hiçbir zaman öncelikli gündem maddesi olarak belirlememişlerdi.

Aynı zamanda eski Portekiz Başbakanı olan Barosso, kendisini politik arenada sağ veya solda değil merkezde gördüğünü ifade ediyor.

Geçtiğimiz yılın Haziran ayında iş dünyasına yakın liderler Tony Blair ve Silvio Berlusconi'nin desteği ile Komisyon Başkanlığına seçilen Barosso, ekonomi politikasının merkezine büyüme ve istihdamı koyacağını ilan ederken Avrupa'da Barosso'nun bu hedefleri gerçekleştirecek kararlılığa sahip olup olmadığı sorgulanıyor.

Yeni ekonomik planını tanıtırken Avrupa'yı 2010 yılına kadar dünyanın en rekabetçi ekonomisi haline getirmeyi amaçlayan ve geniş bir yelpazede reformlar içeren Lizbon Gündemine değinen Barosso, Avrupa'nın Lizbon stratejisi çerçevesinde kullanılan "boş sloganlardan" vazgeçip daha gerçekçi hedeflere yönelmesi gerektiğini kaydediyor. Bu anlamda Barosso'nun planı üç temele dayanıyor. Barosso bunları; Avrupa'yı yatırım

açısından daha cazip kılmak, büyüme için daha fazla araştırmaya yatırım yapmak ve daha iyi istihdam olanakları yaratmak olarak sıralıyor.

Barosso için ekonomik reformları beş yıl sürecek olan görev süresinin gündeminin merkezine yerleştirmek riskli bir adım. Çünkü işgücü piyasası ve emeklilik sistemi reformları ve araştırmanın artırılması büyük oranda ulusal düzeyde karar alınmasını gerektiren konular. Ancak Barosso Avrupa'nın rekabetçilik anlamında ABD ile arasındaki farkın sürekli açılmakta olduğunu gören liderlerin bu konuda kendisini destekleyecekleri inancında.

Barosso'nun reform gündeminin en önemli konusu AB ekonomisinin yüzde 70'ini kapsayan hizmetlerde tek pazarın tamamlanması. Avrupa genelinde hizmetlerin serbest dolaşımını tamamlamayı hedefleyen Komisyon tek pazarın tamamlanması ve rekabetin güçlendirilmesi konularında bazı hizmet sektörlerini rekabetten koruma konusunda kararlı olan Almanya ve Fransa gibi büyük ülkelerin tepkilerine hedef oluyor. Fransa gibi ülkeler hizmetler sektörünün serbest dolaşımının Doğu Avrupa ülkelerinden şirketlerin daha düşük işgücü standartları ile batıya yerleşeceği ve AB içinde bir "sosyal damping" sorunu yaratacağı endişesini taşıyorlar.

Rekabet politikası konusunda da Barosso bir Fransız-Alman söylemi olan devletin desteğiyle "Avrupa Sanayi Şampiyonları" oluşturulması karşısındaki olumsuz tutumunda Rekabet Komiseri Neelie Kroes'i destekliyor.

Barosso'nun ekonomik reform paketinin bir diğer problemlili konusu da bölgesel yardımlar. Özellikle geçtiğimiz yıl üye olan Doğu Avrupa ülkeleri başta olmak üzere Birliğin fakir bölgelerine yönelik yardımlar bütçede büyük yer kapladığından İngiltere, Almanya ve diğer büyük ülkeler tarafından eleştiriliyor. Bu ülkeler 2007-2013 dönemini kapsayacak olan gelecek bütçe döneminde bölgesel yardımlarda kesintiye gidilmesini talep ediyorlar.

Barosso'nun yeni ekonomik planı birçok anlamda kendisinden önceki Komisyon yöneticilerinin bakış açısından farklı. Lizbon stratejisinin önceliklerini değiştiren Barosso'nun başkanlığındaki Komisyonun Birliğin tek kanuni düzenleme hazırlayıcısı olmasına rağmen düzenleme yapabileceği alanlara ağırlık vermemesi dikkat çekiyor. Barosso bu konuda kendisine yöneltilen sorulara Komisyonun gerekli olduğu müddetçe yasal düzenleme yapmaktan kaçınmayacağını kaydederken önemli olanın daha az veya çok değil daha iyi yasal düzenleme yapmaları olduğunu ileri sürüyor.

(George Parker ve Andrew Gowers, Financial Times, 2 Şubat)

Brüksel Hizmetler Sektörü Reformuna Destek Arıyor

Düzenleme ile şirketler ve kişiler yerleşik oldukları ülke mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla, tüm Avrupa Birliği üyesi ülkelerde hizmet sunabilecekler.

Avrupa Birliği'nin hizmetler sektörünün liberalizasyonuna ilişkin tartışmalı planınının 600 bin yeni iş imkanı yaratacağı, verimliliği artıracığı ve tüketiciler için fiyatları düşüreceği kaydediliyor. Avrupa Komisyonu için Danish Consultancy tarafından yapılan bir çalışma sonucunda hazırlanan rapor, "Hizmetler Direktifi" olarak adlandırılan düzenlemeyi büyük ölçüde destekliyor. Sözkonusu düzenleme, sosyal dampinge neden olduğu gerekçesiyle Fransa gibi büyük ülkelerin eleştirisine hedef olmaktadır.

Zengin ülkelerin direktifin sadece düşük ücret uygulayan ve gevşek düzenlemelere sahip olan ülkelerin lehine olacağına yönelik endişelerine karşılık, hazırlanan raporda direktifin tüm AB ülkelerinde istihdamı artıracığı kaydediliyor.

Geçtiğimiz hafta Fransa Başbakanı Jean-Pierre Raffarin düzenleme taslağının kabul edilemez olduğunu ileri sürerek Fransa'nın bu direktifi engellemek için gereken her türlü tedbiri alacağını kaydetmiş, Almanya Başbakanı Gerhard Schröder de daha sonra benzer açıklamalar yapmıştı.

Teklifi hazırlayan ve Birliğin rekabet gücünü yükseltmeye yönelik çabalarının merkezine yerleştiren Komisyon da direktif taslağını geri çekebileceği mesajını verdi. Komisyon Başkanı José Manuel Barosso, geçen hafta tasarının üzerinde değişiklik yapılması gerektiğini kaydetti.

Direktif, şirketler ve kişilerin kendi ülkelerinin kanun ve düzenlemelerine uygun olması şartıyla tüm Avrupa Birliği üyesi ülkelerde hizmet sunabilmesini sağlayarak sınır ötesi rekabeti teşvik etmeyi hedefliyor. Birçok hassas hizmet sektörleri düzenlemenin dışında tutulsa da ticaret sendikaları ve bazı üye ülkeler düzenlemenin sosyal standartları ve işgücü standartlarını düşüreceğini kaydederek itiraz ediyorlar.

Düzenlemenin yürürlüğe girebilmesi için AB üyesi ülkelerin ve Avrupa Parlamentosunun onayından geçmesi gerekiyor.

(Financial Times, 8 Şubat)

Barosso Yanlış Yolda mı?

Uluslarüstü icra gücü yerine hükümetler arası işbirliği temelindeki yaklaşımı nedeniyle Barosso başarısız olacaktır.

Bugünkü Avrupa Birliği'nin temelini oluşturan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunun kurucularından Jean Monnet, yıllar öncesinde Avrupa bütünleşmesinin sadece hükümetler arası işbirliği temeline dayandırılmasının yeterli olamayacağını, aynı zamanda uluslarüstü bir boyut içermesi gerektiğini savunmuştu. Monnet'in yaklaşımının bugüne kadarki en yakın takipçisi de AB'nin siyasi yöneticisi konumunda olan Avrupa Komisyonu idi. Ancak geçtiğimiz yıl Kasım ayında Komisyon Başkanlığına seçilen José Manuel Barosso sergilemekte olduğu "hükümetlerarasıcı*" yaklaşımına yıllardır süregelen bu eğilimi değiştirmeyi hedefliyor.

Barosso'nun ekonomik ve politik reform planı, uygulamaya konulduğu takdirde Avrupa Komisyonunu AB yasalarının sahibi, bağımsız bir kurum olmaktan çıkarıp üye ülkelerin sekreteryası haline getirecektir.

Barosso'nun gündeminin en önemli konusu olan Lizbon stratejisi sosyal, ekonomik ve çevresel hedefler içeren hükümetlerarası bir düzenleme idi. Ancak stratejinin ilk beş yılı başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu başarısızlığa neden olarak üye ülkelerin stratejiye gereken önemi vermemeleri gösterilse de asıl başarısızlık nedeni Lizbon stratejisinin uygulanmasını sağlayacak bir icra mekanizmasının yokluğudur. Yani Monnet'in bakış açısıyla başarısızlığın nedeni Lizbon stratejisinin hükümetlerarası bir proje olmasıdır.

* Hükümetlerarasıcılık: Uluslar arası ilişkilerde devletler arası koordinasyon taraftarı yaklaşım.

Komisyon Başkanının yeni Lizbon stratejisi ise daha kapsamlı politika hedefleri içeriyor. Daha fazla istihdam ve büyümeye ağırlık veriyor. Ancak Barosso'nun stratejisi de eski Lizbon stratejisi gibi etkin bir icra mekanizmasından yoksun. Her ne kadar Barosso'nun reform planı ile Komisyon, geçmiştekenden daha belirgin bir koordinasyon rolüne sahipse de hala danışma birimi olmanın ötesine geçemiyor.

Barosso'nun Lizbon stratejisi 2000 yılında belirlenen strateji ile aynı nedenlerle başarısızlığa uğramaya mahkumdur. Ulusal hükümetler kendi politikalarını uygulamaya devam edecek ve Komisyon, ülkeleri reformları uygulamaya zorlayamayacaktır. Bu da yeni stratejinin de eskisinin kaderini paylaşmasına neden olacaktır.

Barosso'nun Komisyonun doğrudan etki ve kontrole sahip olduğu Tek Pazar ve rekabet konuları ile ortak güvenlik, dış politika ve göç politikası gibi Birlik anayasasının onaylanması ile daha fazla önem kazanacak olan konulara ağırlık vermesi durumunda başarılı olma şansı daha yüksek olacaktır.

(Wolfgang Munchau, Financial Times, 7 Şubat)

İsveç Vergileri Yükseltmeyi Planlıyor

Halen Avrupa'nın en ağır vergi yüküne sahip ülkesi konumundaki İsveç, daha iyi kamu hizmetlerine yönelik talepleri karşılamak amacıyla vergi oranlarını yükseltmeyi planlıyor.

İsveç Maliye Bakanı Par Nuder, giderek refah seviyesi yükselen nüfusun eğitim ve sağlığa ilişkin beklentilerinin de yükseldiğini kaydederken yüksek vergilerin ülkenin rekabet gücüne zarar verdiği savını reddediyor.

Nuder, Financial Times gazetesine verdiği demeçte Avrupa halkının kamu sektörüne daha fazla yatırım yapılmasını talep ettiğini ileri sürerek vergilerde aşamalı bir artışa gidileceğinin altını çizdi.

Eurostat'a göre İsveç'in vergi yükü 2003 yılında GSYİH'nın yüzde 51.4'ü oranında idi. Bu rakam yüzde 41.5 olan Avrupa Birliği ortalamasının bir hayli üzerinde. Aynı zamanda dünyanın en cömert sosyal yardımlarını sunan ülkede genel seçimlerden 18 ay öncesinde yapılacak vergi artışlarının Sosyal Demokrat iktidarın oylarını azaltacağı düşünülmüyor. Hatta seçimler öncesinde ana muhalefet partisi de kamuoyunda popülerliği olmadığı gerekçesi ile yapmayı taahhüt ettiği vergi indirimlerinin boyutunu azalttı.

Her ne kadar hükümetin yeni kararı iş dünyası tarafından rekabete zarar vereceği gerekçesiyle eleştirilse de Maliye Bakanı son on yıldır AB ortalamasının üzerinde büyümekte olan İsveç ekonomisinin 2004 yılında yaklaşık yüzde 4 büyüdüğünü, 2005 yılında da yüzde 3'den fazla büyümesinin beklendiğini ve endişelerin yersiz olduğunu belirtti.

(Financial Times, 4 Şubat)

Londra Borsasının Satışı Planı Endişe Yaratıyor

İngiltere Mali Hizmetler Düzenleme Kuruluşu (FSA), Londra Menkul Kıymetler Borsası'nın yabancılara satılmasının İngiliz yatırımcıları ülkenin koruyucu hükümlerinden

mahrum bırakabileceği uyarısında bulundu. FSA Başkanı Callum Mc Carthy, yabancıların satın almasının Londra Borsasının işleyişinde büyük değişikliklere yol açacağını kaydetti.

Halen Deutsche Börse, Euronex gibi borsa kuruluşları Londra Borsası ile ilgileniyor. Deutsche Börse, FSA'nın düzenleme standartlarını karşılayabileceklerini kaydederken Euronex de sınır ötesi bir uluslararası firma olduğunu ve farklı düzenleme sistemlerinde faaliyet gösterebildiğini ileri sürüyor.

FSA ise Londra Borsasının devrinin muhtemel uzun vadeli sonuçlarının kamuoyunda tartışılması gerektiğini savunurken yeni sahibinin Londra Borsasının merkezini bir başka AB ülkesine taşıması durumunda halihazırda hisse senedi sahiplerini korumakta olan kuralların geçerliliğini yitireceğini ileri sürüyor.

(Financial Times, 6 Şubat)

Arjantin'den Borçlarını Yeniden Yapılandırma Planı

Yeni yasa ile yatırımcıların yeniden yapılandırma ile ilgili endişelerinin giderilmesi hedefleniyor.

Arjantin, 100 milyar doları (53 milyar sterlin, 77 milyar euro) bulan ülke borçlarını yeniden yapılandırma planına ilişkin olarak hazırladığı yasa ile yatırımcıların bu konudaki endişelerini gidermeyi ve güvenlerini sağlamayı hedefliyor. Yasanın hazırlanmasındaki temel amaç yeniden yapılandırma teklifinde yer alan "en çok kayırlan kreditor" maddesi ile ilgili olarak kreditorlerin kafasında belirlenen soru işaretlerini ve şüpheleri ortadan kaldırmak olduğu belirtiliyor.

Hükümet, sözkonusu maddenin kreditorlere "kazan-kazan" pozisyonu sağladığını ileri sürse de maddenin belirli kreditorlere avantaj sağlayabilecek boşluklar içerdiğinin tespit edilmesi şüphelere neden olmuş ve isminin açıklanmasını istemeyen bir yetkili maddenin bu yönde kullanılacak boşluklar içerdiğini itiraf etmişti.

Ancak yapılacak yeni yasal düzenlemenin bu tür boşlukları kapatacağı ve yeniden yapılandırma sürecinin hiçbir kreditorle imtiyaz sağlamayacağı ileri sürülüyor.

Yatırımcılar, Arjantin hükümetinin 25 Şubatta sona erecek borçların yeniden yapılandırılması teklifinden rahatsızlık duyuyor ve yeni yasa taslağının etkinliği konusunda endişelerini dile getiriyorlar.

(Financial Times, 7 Şubat)

Citigroup Davası Giderek Yayılıyor

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Citigroup Davasının Ayrıntılı İncelenmesini Talep Ediyor

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, Citigroup'un Ağustos ayındaki euro alanı tahvil satışlarına ilişkin derin ve ayrıntılı bir inceleme yapılmasını talep etti. Avrupa Merkez Bankası'nın euro alanı tahvil piyasası üzerinde düzenleyici rolü olmamasına rağmen 2003 tarihinde Bankanın başına gelen Trichet, piyasa ile yakından ilgileniyor.

Mali piyasalarda adaletin önemine inandığını kaydeden Trichet'in bu talebi, euro alanı ülkeleri ile ilişkilerini tekrar düzeltmeye çalışan Citigroup için yeni bir darbe oldu.

Citigroup'un Avrupa mali piyasalarında haksız kar elde etmesini sağlayan tahvil işlemleri Almanya'da adli soruşturmaya konu olurken İtalyan mali piyasa düzenleyicisi Consob'un da konuya ilişkin incelemesini tamamlamak üzere olduğu bildiriliyor. Citigroup'un 2 Ağustos'taki tahvil işlemleri ayrıca İngiltere, İspanya ve Portekiz'de de piyasa düzenleyicileri tarafından incelemeye tabi tutuluyor.

(Financial Times, 4 Şubat)

Citigroup Faturayı Tahvil İşlemi Yapan Elemanlarına Kesti

Citigroup dün (5 Şubat) Ağustos ayındaki euro alanı devlet tahvili alım satımlarına dahil olan işlemcilerini görevden uzaklaştırdığını açıkladı. Ancak işlemleri onaylayan yetkililerin de görevden alınıp alınmadığına ilişkin bir açıklama yapılmadı.

Geçtiğimiz hafta Financial Times'de Ağustos ayındaki işlemlere ilişkin şirket içi yazışmanın yayınlanmasının ardından üst düzey Citigroup yetkilileri, yapılan işlemin kurallara aykırı olduğunun bilinmediğini kaydederek özür dilemişlerdi.

(Financial Times, 6 Şubat)

Citigroup Davası Avrupa Birliği Tahvil Piyasaları Düzenlemelerinde Değişikliğe Gidilmesine Yol Açacak

Avrupa Komisyonu, Citigroup'un tahvil yolsuzluğuna ilişkin olarak düzenleyici kuruluşlarının inceleme sonuçlarını takiben Avrupa'nın mali piyasa düzenlemelerinde değişikliğe gidilip gidilmeyeceğine karar verileceğini açıkladı.

Yapılması muhtemel değişikliklerin Avrupa Birliği mali piyasalarının işleyişini büyük ölçüde etkileyeceği bildiriliyor. Komisyonun iç piyasalar ve hizmetler bölümü sözcüsü Oliver Drewes, üye ülkelerin düzenleme kuruluşlarının bu konuda yapmakta olduğu incelemelerin sonuçlanmasının ardından konunun Komisyon tarafından ele alınacağını kaydetti.

Avrupa Birliğinin tek mali piyasasının oluşturulmasından sorumlu olan Komisyonun üye ülkelerin düzenleyici kuruluşları arasında daha sıkı bir işbirliğini sağlaması veya tek bir AB mali hizmetler piyasası düzenleyicisi oluşturması mümkün.

Komisyon sözcüsü Drewes, Ekim ayında sunulan AB Piyasa Suiistimali Direktifinin işlemlerin yapıldığı Ağustos ayında yürürlükte olması halinde düzenleme kuruluşlarının inceleme sonuçlarının daha anlaşılabilir ve kesin olmasının mümkün olabileceğini kaydetti.

Avrupa Parlamentosu Ekonomik ve Parasal İşler Komitesinin Nisan ayında Komisyona Tek Mali Piyasanın işleyişi ve düzenlemesine yönelik bir rapor sunması bekleniyor.

(Wall Street Journal, 9 Şubat)